

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE I NAUKU

BIRO ZA RAZVOJ OBRAZOVANJA

Nastavni program

RUSKI JEZIK

za VII razred

Skoplje, 2023. godina

OSNOVNI PODACI O NASTAVNOM PROGRAMU

Nastavni predmet	Ruski jezik
Vrsta/kategorija nastavnog predmeta	Obavezni
Razred	VII (sedmi)
Teme/područja u nastavnom programu	<ul style="list-style-type: none"> • Ja i drugi • Moj dom • Hrana • Vrijeme
Broj časova	2 časa nedjeljno / 72 časa godišnje
Oprema i sredstva	<ul style="list-style-type: none"> • Kompjuter, štampač, projektor, tabla, CD/DVD-plejer, interaktivna tabla. • Slike, posteri, fotografije, predmeti, fleš karte, stikeri, materijal za izradu kartice/ca, čestitke/ki, papir (u boji), hamer, makaze, lijepak, blokovi, plastelini, drvene bojice, flomasteri. • Udžbenik, priručnici, rječnik, časopisi (štampani i elektronski).
Normativ nastavnog kadra	<ul style="list-style-type: none"> - Završene studije ruskog jezika i literature – nastavni smjer VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS; - Završene studije ruskog jezika i književnosti – nastavni smjer VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS; - Završene studije ruskog jezika i literature – drugog smjera sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom (dokvalifikacija) za nastavu na ruskom jeziku na akreditovanu visoko obrazovnu ustanovu, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS; - Završene dvopredmetne studije iz makedonskog i ruskog jezika, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 EKTS;

	<ul style="list-style-type: none"> - Završene studije ruskog jezika i literature/književnosti drugi smjer - u kombinaciji sa drugim jezikom i sa stečenom odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom na akreditovanim visokoobrazovnim ustanovama, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS; - Završene dvopredmetne studije iz ruskog jezika i drugog jezika, sa odgovarajućom pedagoško-psihološkom i metodičkom spremom za nastavu iz ruskog jezika na akreditovanim visokoškolskim ustanovama, VII/1 ili VIA po MRK i 240 ECTS; - Završene studije ruskog jezika (sa zvanjem diplomirani filolog), uz odgovarajuću pedagoško-psihološku i metodičku spremu za nastavu iz ruskog jezika na akreditovanim visokoškolskim ustanovama, VII/1 ili VIA prema MRK i 240 ECTS; - Završene studije ruskog jezika na drugom studijskom programu, uz odgovarajuću pedagoško-psihološku i metodičku spremu za nastavu iz ruskog jezika na akreditovanim visokoškolskim ustanovama, VII/1 ili VIA po MRK i 240 ECTS.
--	---

POVEZANOST SA NACIONALNIM STANDARDIMA

Rezultati učenja navedeni u nastavnom programu vode ka sticanju sljedećih kompetencija obuhvaćenih područjem **Korišćenje drugih jezika** iz Nacionalnih standarda:

	<i>Učenik/učenica zna i/ili umije:</i>
II-A.12	da razumije fraze i najčešće korišteni vokabular koji se odnose na područja od najbližeg ličnog značaja (na pr. osnovne lične i porodične informacije, kupovina, ishrana, zdravlje, okolina);
II-A.13	da prenese glavnu poentu u kratkim, jasnim, jednostavnim porukama i saopštenjima;
II-A.14	da čita kratke, jednostavne tekstove i razumije kratke, jednostavne poruke u okviru poznate tematike;
II-A.15	da pronađe konkretne informacije u jednostavnim svakodnevnom materijalima (reklame, prospekti, jelovnici, red vožnje, i sl.);
II-A.16	da koristi niz izraza i rečenica kako bi jednostavnim riječima opisali porodicu i druge ljude, uslove života, interesovanja i svakodnevne aktivnosti;
II-A.17	da inicira i učestvuje u kratkim razgovorima na poznatoj tematici;
II-A.18	da koristi niz izraza i rečenica da bi jednostavnim riječima opisao: porodicu i druge ljude, uslove života, interesovanja i dnevne aktivnosti;
II-A.19	da napiše kratke, jednostavne bilješke i poruke koje proizlaze iz svakodnevne potrebe;

II-A.6	da jasno i pravilno izgovara sve glasove i glasovne grupe, poštujući pravila akcentovanja i intonacije, a da bilo kakve eventualne nepravilnosti ne ometaju komunikaciju;
II-A.8	da piše riječi i izraze sa relativnom tačnošću, primjenjujući pravopisna pravila;
II-A.9	da poštuje osnovna gramatička pravila i izuzetke u pismenom i usmenom izražavanju;
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
II-B.1	se izučavanjem drugog jezika olakšava učenje više jezika i mogućnost za komunikaciju sa pripadnicima različitih kulturnih/jezičkih grupa;
II-B.2	poznavanjem više jezika olakšava se pristup resursima koji su korisni za savladavanje drugih nastavnih predmeta/sadržaja;
II-B.3	kroz učenje drugih jezika razvija se interesovanje i radoznalost za različite jezike i kulture;
II-B.4	kroz učenje drugih jezika razvija se poštovanje prema drugim kulturama i unapređuju interkulturalne kompetencije.

Nastavni program uključuje i relevantne kompetencije iz područja **Digitalna pismenost** Nacionalnih standarda:

<i>Učenik/učenica zna i/ili umije:</i>	
IV-A.2	da procijeni kada i na koji način je za rješavanje nekog zadatka/problema potrebno i efektivno korišćenje IKT, da bira i instalira programe koji su mu potrebni, koristi programe zaštite i rješava rutinske probleme u funkcionisanju digitalnih uređaja i mreža;
IV-A.5	da odredi kakve informacije su mu/joj potrebne, da nađe, izabere i preuzme digitalne podatke, informacije i sadržaje i procijeni njihovu relevantnost za specifične potrebe i pouzdanost izvora;
IV-A.7	da izabere i koristi odgovarajuće IKT alatke za komunikaciju, da bezbjedno podijeli informacije, da kontaktira i da saraduje sa drugima na onlajn projektima, u socijalnim aktivnostima ili za lične potrebe;
IV-A.8	da koristi digitalne sadržaje, obrazovne i društvene mreže i digitalne oblake na siguran i odgovoran način;
IV-A.9	da u komunikaciji sa drugima u multikulturalnom digitalnom prostoru poštuje različite učesnike i prati pravne, kulturne i etičke norme ponašanja u digitalnom prostoru.
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
IV-B.1	je digitalna pismenost neophodna za svakodnevno življenje – olakšava učenje, život i rad, doprinosi proširivanju komunikacije, kreativnosti i inovativnosti, nudi različite mogućnosti za zabavu.
IV-B.5	informacije dostupne u digitalnom prostoru treba koristiti etički, prema definisanim pravilima, i za dobrobit ljudi;
IV-B.6	moraju se poštovati prava intelektualne svojine proizvoda dostupnih na digitalnim mrežama.

Nastavni program uključuje i relevantne kompetencije iz područja **Lični i socijalni razvoj** Nacionalnih standarda:

<i>Učenik/učenica zna i/ili umije:</i>	
V-A.4	da pravi procjenu vlastitih sposobnosti i postizanja (uključujući jake i slabe strane) i na osnov toga da određuje prioritete koji će mu/joj omogućiti razvoj i napredovanje;
V-A.6	da postavi sebi ciljeve učenja i vlastitog razvoja i da radi na prevazilaženju izazova koji se pojavljuju na putu njihovog ostvarivanja;
V-A.11	da djeluje samostalno, uz punu svijest o tome kome, kada i kako može zatražiti pomoć;
V-A.13	da komunicira sa drugima i da sebe prezentuje adekvatno situaciji;
V-A.14	da sluša aktivno i da adekvatno reaguje, pokazujući empatiju i razumijevanje o drugima i da iskazuje vlastite brige i potrebe na konstruktivan način;
V-A.15	da surađuje sa drugima u ostvarivanju zajedničkih ciljeva, dijeleći sopstvene poglede i potrebe sa drugima i uzimajući u obzir poglede i potrebe drugih;
V-A.17	da traži povratnu informaciju i podršku za sebe, ali i da daje konstruktivnu povratnu informaciju i podršku u korist drugima;
V-A.19	da daje prijedloge, da razgleda različite mogućnosti i da predviđa posljedice sa ciljem da izvodi zaključke i donosi racionalne odluke;
V-A.21	da analizira, procjenjuje i poboljšava vlastito učenje;
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
V-B.3	vlastita postizanja i dobro stanje u najvećoj mjeri zavise od truda koji sam/sama ulaže i od rezultata koje sam/sama postiže;
V-B.7	inicijativa, upornost, ustrajnost i odgovornost važni su za izvršavanje zadataka, postizanje ciljeva i savladavanje izazova u svakodnevnim situacijama;
V-B.8	interakcija s drugima je dvosmjerna - kao što ima pravo tražiti od drugih da mu omoguće zadovoljenje vlastitih interesa i potreba, tako ima i odgovornost dati prostora drugima da zadovolje vlastite interese i potrebe;
V-B.9	traženje povratne informacije i prihvatanje konstruktivne kritike dovodi do sopstvenog napretka na individualnom i društvenom planu.

Nastavni program uključuje i relevantne kompetencije iz područja **Društvo i demokratska kultura** Nacionalnih standarda:

<i>Učenik/učenica zna i umije:</i>	
VI-A.2	da analizira sopstveno ponašanje sa ciljem da se poboljša, postavljajući realne i ostvarljive ciljeve za aktivno djelovanje u zajednici;
VI-A.3	da formuliše i argumentuje svoje poglede, da sasluša, i analizira tuđe poglede i da se s poštovanjem ponaša prema njima, čak i kada se ne slaže;
VI-A.5	da razumije razlike između ljudi po bilo kojoj osnovi (rodovoj i etničkoj pripadnosti, uzrastu, sposobnosti, socijalni status itd.);
VI-A.6	da prepozna prisustvo stereotipa i predrasuda kod sebe i kod drugih i da se suprostavlja diskriminaciji;

VI-A.8	da sagleda šta spaja, a šta razdvaja ljude u zajednici, pronalazi načine da doprinese napretku zajednice, vodeći računa o potrebama i interesima svih.
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
VI-B.2	svi ljudi, uključujući i djecu, imaju pravo da izraze svoje mišljenje i stavove i učestvuju u donošenju odluka u vezi sa njihovim potrebama i interesima;
VI-B.3	ljudska prava su univerzalna, a granice prava svakog čoveka su prava i slobode drugih;
VI-B.5	jednakost, ravnopravnost i društvena kohezija neophodni su za uspješno funkcioniranje zajednice.

Nastavni program uključuje i relevantne kompetencije iz područja **Umjetničko izražavanje i kultura** Nacionalnih standarda:

<i>Učenik/učenica zna i umije:</i>	
VIII-A.6	da identifikuje razlike i sličnosti između vlastite i drugih kultura u svom užem i širem okruženju i da analizira njihovu povezanost i međuzavisnost.
<i>Učenik/učenica razumije i prihvata da:</i>	
VIII-B.4	kulturna raznolikost utiče na razvoj identiteta pripadnika različitih kultura;
VIII-B.5	razlike među kulturama treba posmatrati kao prilike za učenje i kao izazove za međusobno razumijevanje i napredak;
VIII-B.6	poštovanje i promocija drugih kultura doprinosi osiguravanju poštovanja sopstvene kulture od strane drugih.

Tema: JA I DRUGI	
Ukupno časova: 20	
Rezultati učenja:	
Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznaje u kratkim izjavama osnovne informacije o fizičkom izgledu i karakternim osobinama; 2. postavlja i odgovara na jednostavna pitanja o odjeći; 3. opisuje bliske osobe (izgled, karakterne osobine i godine); 	

<p>4. piše kratak tekst jednostavnim rečenicama u kojima opisuje prijatelja;</p> <p>5. analizira razlike u načinu odijevanja u različitim zemljama.</p>	
<p>Sadržaji (i pojmovi):</p>	<p>Standardi za ocjenjivanje</p>
<p>Jezičke funkcije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opisivanje fizičkog izgleda ljudi <i>(Как выглядит Миша? Я в первый раз с ним встречаюсь, опиши его. Миша невысокий, стройный. А Маша? Маша высокая, полная. Какого она роста? Какие у неё глаза? Глаза-карие, волосы-каштановые.</i> • Opisivanje karakternih osobina <i>(Какой у тебя/ у нее/ у него характер? Он добрый, веселый и храбрый.)</i> • Traženje i davanje informacija o odjeći koju neko nosi <i>(Кто эта девочка в синих джинсах и белой рубашке? Как одета Маша? Она в красной юбке и красной футболке. Какие у тебя модные сапоги!!! Какого цвета у тебя платье?)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Primjenjuje novonaučene riječi i izraze koji se odnose na fizički izgled. • Prepoznaje informacije u kratkim izjavama koje se odnose na vanjski izgled. • Piše kratke i jednostavne rečenice da opiše nekoga. • Opisuje bližnje osobe prema izgledu i karakternim osobinama. • Razumije novonaučene riječi za opis vanjskog izgleda. • Učestvuje u dijalogu postavljajući ili odgovarajući na kratka pitanja vezana za nečiju odjeću. • Koristi ispravne jezičke strukture za izražavanje omiljene boje.
<p>Leksičke jedinice</p> <ul style="list-style-type: none"> • imenice koje označavaju dijelove tijela (<i>глаза, волосы, нос, губы</i>). • pridjevi koji se koriste u opisu spoljnog izgleda (<i>высокий, низкий, полный, худой, широкий, длинные, короткие, светлые, тёмные</i>). • pridjevi koji se koriste za opis karaktera (<i>храбрый, тихий, веселый, добрый</i>). • imenice koje označavaju odjeću i lične predmete (<i>одежда, рубашка, брюки, джинсы, очки, футболка, туфли, кроссовки</i>). • lekseme koje označavaju boje (<i>зелёный, голубой, серый, белый, красный</i>). <p>Brojevi do 100.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaje lekseme koje označavaju dijelove tijela. • Sastavlja kratke izjave koristeći novonaučene lekseme iz zadate teme. • Pamti pridjeve koji se koriste pri opisivanju spoljašnjeg izgleda. • Sastavlja rečenice koristeći pridjeve da opiše vanjski izgled. • Navodi imenice koje označavaju odjeću. • Piše kratke i jednostavne rečenice u kojima koristi lekseme koje označavaju boje. • Pamti brojeve do 100. • Koristi brojeve do 100 u kratkim rečenicama.
<p>Gramatički sadržaji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usaglašavanje pridjeva sa imenicama po rodu i broju. • Prosti oblik komparativa kod pridjeva (<i>старше, ниже</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Sastavlja kratke rečenice usaglašavajući pridjeve i imenice po rodu i broju. • Prepoznaje oblik za komparativ kod pridjeva.

<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukcija prijedloga <i>u</i> + imenica u genitivu (<i>У Кати синие туфли.</i>) • Upotreba genitiva sa brojevima (<i>три года, пять лет</i>) • Lične zamjenice u nominativu, dativu i genitivu (<i>я, ты, он, она, оно, мы, вы, они: Мне очень нравится белый цвет. А тебе? У него карие глаза.</i>). • Upitne zamjenice (<i>какой?, как?</i>). • Intonacija kod upitnih i uzvičnih rečenica. • Sadašnje vrijeme od glagola sa epentetskim <i>l</i> (<i>любить, купить, ловить, спать</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kreira kratke izjave koristeći komparativ kada opisuje spoljašnji izgled. • Zapisuje kratke izjave koristeći konstrukcijski prijedlog <i>u</i> + imenica u genitivu. • Formira kratke rečenice sa pravilnom upotrebom ličnih zamenica u genitivu. • Piše kratke rečenice koristeći dativ lične zamjenice. • Prepoznaje intonaciju uzvične i upitne rečenice. • Koristi pravilnu intonaciju prilikom izgovaranja uzvičnih i upitnih rečenica. • Razlikuje priloge mjesta i vremena. • Kreira kratke fraze koristeći sadašnje vrijeme glagola s epentetskim <i>l</i>.
<p>Sadržaji za diskusiju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sličnosti i razlike u načinu oblačenja učenika u Rusiji i Makedoniji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Upoređuje način oblačenja učenika u Rusiji i u Makedoniji. Opisuje uobičajeni način oblačenja u obe zemlje.
<p>Primjeri za aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slušanje, razlikovanje i izgovor glasova. Na zadatoj pjesmi od učenika se traži da prepoznaju glas u određenim riječima, podignu ruku kada čuju riječ sa traženim glasom. Učenici slušaju riječi i ponavljaju ih. • Spelovanje riječi. Nastavnik učenicima dijeli listiće sa prepoznatljivim riječima. Svaki učenik izvlači papirić, speluje riječ. • Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za ruski jezik. Pr. ponavljanje kratkih izjava prema slušanom modelu. • <i>Igra memorije.</i> Učenici dobijaju listove sa riječima, na svom maternjem jeziku i na ruskom, koji označavaju dijelove tijela. Oni pronalaze parove ekvivalentnih riječi u oba jezika. • Učenici igraju igru - stanu u krug i dodavanjem lopte opisuju jedni druge, igra traje dok svaki učenik ne opiše jednog od učenika u razredu - spoljašnji izgled (<i>высокий, низкий, полный, худой, широкий, длинные, короткие, светлые, тёмные, одежда, рубашка, брюки, джинсы, очки, футболка, туфли, кроссовки</i>); • Učenici povezuju sliku neke aktivnosti sa odgovarajućim glagolom u sadašnjem vremenu. • Učenici prave plakat sa dijelovima odjeće. • Aktivnost aktiviranja predznanja učenika - učenici aktiviraju predznanje iz maternjeg jezika o određenoj temi, zatim se na tabli ispisuju riječi na ruskom jeziku i učenici sastavljaju rečenicu sa novim riječima. 	

- Igra pamćenja – učenicima se dijele kartice napisane pola brojevima, a druga polovina riječima. Oni imaju zadatak da povežu brojeve od 20 do 100 s odgovarajućim riječima.
- *Brojanje do 100.* Učenici sukcesivno izgovaraju brojeve do 100, a ostali obraćaju pažnju da znaju da nastave kada dođe red na njih.
- Učenici u grupama prave kolaž sa članovima uže i šire porodice, a zatim pomoću komparativa predstavljaju uzrast članova;
- Učenici u grupama sastavljaju kratke dijaloge koristeći konstrukcijski prijedlog u + imenica u genitivu, a na kraju se grupa sa najvećim brojem dijaloga proglašava pobjednikom.
- Učenici dobijaju kartice sa ličnim zamjenicama i glagolima sa epentetskim I (*любийь, куйийь, ловийь, сийь*), svaki izvlači iz obe i ima zadatak da sastavi prostu-jednostavnu rečenicu.
- Svaki učenik izvlači jednu karticu na kojoj je pridjev ili karticu na kojoj je ispisan komparativ. Učenici se slobodno kreću po učionici, pokazuju jedni drugima kartice i pronalaze svoj par i zapisuju parove na tabli.
- Učenici dobijaju kartice sa sastavnim dijelovima jedne upitne ili izjavne rečenice i slažu elemente rečenice u pravilnom redoslijedu.
- Raditi u parovima. Svaki par izvlači kartice sa kratkim rečenicama koje tumače sa ruskog na maternji jezik.
- Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redu.
- Učenici usmeno, u parovima, transformišu rečenice iz jednine u množinu i obrnuto.
- Rečenice u odričnom obliku. Učenici sastavljaju kratke rečenice u potvrdnom obliku na izrezanim dijelovima od papira i stavljaju ih u kutiju. Zatim svaki učenik izvlači papirić i kaže ili zapisuje rečenicu u odričnom obliku na tabli.
- U određenom vremenskom periodu, učenici popunjavaju prazna mjesta u tabelama i rečenicama koristeći dativ ličnih zamjenica.
- Učenici popunjavaju formular u koji upisuju lične podatke i interesovanja.
- *Opisivanje najboljeg druga.* Učenici samostalno kreiraju i usmeno prezentiraju.
- Projektni zadatak – Grupno istraživanje o tome kako se mladi ljudi oblače u Rusiji i prezentacije istog u grupama.

Tema: MOJ DOM

Ukupno časova: 18

Rezultati učenja:

Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:

1. nabraja prostorije u domu, namještaj i predmete u sobama;

<ol style="list-style-type: none"> 2. opisuje aktivnosti u prostorijama doma; 3. razumije kratak jednostavan tekst i uputstva vezana za aktivnosti u domu; 4. napiše kratak sastav o svakodnevnim aktivnostima u domu; 5. upoređuje običaje i tradicije vezane za dom u različitim zemljama. 	
Sadržaji (i pojmovi):	Standardi za ocjenjivanje:
Jezičke funkcije: <ul style="list-style-type: none"> • opisati dom i prostorije u njemu (У нас большой дом. Мы живем в маленькой квартире. Моя комната очень светлая. У нас узкая кухня.) • opisati namještaj i predmete u prostorijama (Моя кровать удобная. В гостиной красивое кресло.) • opisati uobičajene aktivnosti u prostorijama doma (Где вы готовите еду и поете посуду? Что вы делаете в ванной? Умываюсь, чищу зубы, принимаю душ.) • iskazivanje prostornih odnosa (Где рюкзак? - Под столом. Где картина? - Над доской. Слева от шкафа – доска.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaje leksiku sa značenjem namještaja. • Pamti nazive prostorija u domu. • Učestvuje u dijalogu u vezi sa uobičajenim aktivnostima u prostorijama doma. • Formira kratke izjave da opiše dom. • Piše kratke rečenice u kojima opisuje prostorije u domu. • Koristi ispravne modele za izražavanje prostornih odnosa.
Leksičke jedinice: <ul style="list-style-type: none"> • imenice koje označavaju tipove prebivališta i prostorija u domu (квартира, дом, кухня, гостиная, спальня, детская, коридор, балкон) • imenice koje označavaju namještaj i aparate (диван, кресло, стул, стол, шкаф, полка, лампа, телевизор, микроволновая печь, холодильник, стиральная машина) • lekseme za označavanje aktivnosti u domu (убирать, чистить, готовить, мыть) • pridjevi koji se koriste za opisivanje doma i njegovih prostorija (большой, удобный, высокий, узкий) 	<ul style="list-style-type: none"> • Imenuje prostorije u domu. • Razumije jednostavne upute za aktivnosti u kući. • Koristi novonaučene lekseme pri opisu prebivališta. • Pamti imenice koje označavaju namještaj. • Formira sintagme za opisivanje prostorija i namještaja. • Prevodi jednostavne rečenice s ruskog na maternji jezik na zadanu temu.

<p>Gramatički sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imenice u genitivu koje označavaju prisvojnosti (<i>Комната Вани. Квартира Оли.</i>) • Imenice u lokativu (<i>в доме, на стене</i>) • Imenice u lokativu sa nastavkom -u (<i>в углу, в шкафу, на полу</i>) • Imenice u instrumentalu sa prostornim značenjem (<i>за углом, под столом, за лестницей..</i>) • Prisvojne zamjenice (<i>мой, моя, моё, ваш, наш, его, ее, их</i>) • Prilozi za mjesto – statični (ГДЕ?: <i>здесь, тут, там, везде, нигде, наверху, внизу, дома, слева, справа...</i>) • Prilozi za mjesto – smjer kretanja (КУДА? ОТКУДА?: <i>сюда, туда, никуда, вверх, вниз, домой, направо..., отсюда, оттуда</i>) • Glagoli <i>стоять, лежать, находится, висеть, чистить, готовить, мыть</i> u sadašnje vrijeme. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaje oblike za izražavanje prisvojnosti genitivom u datim rečenicama. • Kreira kratke izjave koristeći oblike genitiva kod imenica. • Prepoznaje imenice u lokativu za izražavanje prostornih odnosa. • Sastavlja kratke rečenice koristeći imenice u lokativu za izražavanje prostornih odnosa. • Kreira konstrukcije koristeći imenice sa instrumentalom sa prostornim značenjem. • Prepoznaje prisvojne zamjenice. • Piše kratke izjave koristeći prisvojne zamjenice. • Razlikuje priloge mjesta i smjera kretanja. • Koristi ispravan prilog u kratkim izjavama. • Formira kratke sintagme s pravilnim ličnim oblikom glagola koji se koriste za opisivanje lokacije predmeta u prostoriji.
<p>Sadržaji za diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Običaji i tradicija vezani za useljenje u novi dom u Rusiji i Makedoniji. • Razlika u određivanju spratova/katnosti kuće u Rusiji i Makedoniji. • Posebni nazivi prostorija u Rusiji. (<i>погреб, изба</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Razumije razlike u određivanju spratova kuće u dvije zemlje. • Upoređuje običaje i tradicije vezane za useljenje u novi dom u Rusiji i Makedoniji. • Koristi ispravne izraze kada opisuje određene prostorije u domu.

Primjeri za aktivnosti:

Slušanje, razlikovanje i izgovor glasova.

- Na zadatoj pjesmi od učenika se traži da prepoznaju glas u određenim riječima, podignu ruku kada čuju riječ sa traženim glasom. Učenici slušaju riječi i ponavljaju ih.
- Spelovanje riječi. Nastavnik učenicima dijeli listiće sa prepoznatljivim riječima. Svaki učenik izvlači papirić, speluje riječ.
- Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za ruski jezik. Pr. ponavljanje kratkih izjava prema slušanom modelu.
- *Igra memorije*. Učenici dobijaju listiće sa riječima, na svom maternjem jeziku i na ruskom, koji označavaju namještaj. Pronalaze parove ekvivalentnih riječi na oba jezika, a zatim ih zapisuju na tabli.
- Učenici povezuju sliku neke aktivnosti sa odgovarajućim glagolom (стоять, лежать, находиться, висеть) u sadašnjem vremenu.
- Učenici u grupama prave plakat na kojem predstavljaju dom i prostorije u njemu;
- Aktivnost aktiviranja predznanja učenika - učenici aktiviraju predznanje iz maternjeg jezika o određenoj temi, zatim se na tabli ispisuju riječi na ruskom jeziku i potom učenici sastavljaju rečenicu sa novim riječima.
- Igra memorije – učenicima se daju kartice sa slikama namještaja, a druga polovina sa riječima. Imaju zadatak da spoje slike sa imenom.
- Učenici sastavljaju kratak dijalog koristeći imenice u genitivu.
- Učenici dobijaju kartice s prisvojnim zamjenicama i glagolima *стоять, лежать, находиться, висеть* u sadašnjem vremenu svaki izvlači iz oba i ima zadatak da sastavi jednostavnu-prostu rečenicu.
- Svaki učenik izvlači jednu karticu sa pridjevom ili karticu na kojoj je ispisana komparativ. Učenici se slobodno kreću po učionici, pokazuju jedni drugima kartice i pronalaze svoj par i zapisuju parove na tabli.
- Učenici dobijaju kartice sa sastavnim dijelovima upitne ili izjavne rečenice i slažu elemente rečenice u pravilnom redoslijedu.
- Učenici usmeno, u parovima, transformišu rečenice iz jednine u množinu i obrnuto.
- Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redoslijedu.
- Učenici usmeno, u parovima, koriste imenice u lokativu za izražavanje prostornih odnosa;
- Popunjavanje praznih mjesta u tabelama i rečenicama pravilnom upotrebom priloga za mjesto i smjer kretanja;
- *Opisivanje vlastitog doma*. Učenici ga samostalno kreiraju i usmeno prezentiraju.

- Projektni zadatak - Moja škola i škola mog druga iz Rusije: Pretraživanje interneta i prikupljanje fotografija i informacija o školama u obje zemlje (zgrada škole, učionica, raspored časova, odmor, sportska sala, kantina, i sl.) i izrada postera koji će biti prikazan u učionici ili putem PP prezentacije.

Tema: HRANA	
Ukupno časova: 18	
Rezultati učenja:	
Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. prepozna i razumije informacije vezane za svakodnevne obroke i omiljenu hranu; 2. traži informacije i odgovara na pitanja o prehrambenim proizvodima; 3. vrši poređenje obroka i pića; 4. postavlja pitanja i daje odgovore o omiljenim prodavnicama hrane; 5. napiše kratak tekst o razlikama i sličnostima u makedonskoj i ruskoj kuhinji. 	
Sadržaji (i pojmovi):	Standardi za ocjenjivanje:
Jezičke funkcije: <ul style="list-style-type: none"> • Traženje i pružanje informacija o dnevnim obrocima/omiljenoj hrani (<i>Что можно есть на завтрак? Что ты любишь есть? Что ты обычно ешь на ужин? Что обычно ешь на обед? Что обычно ешь на обед/ужин? Какое твоё любимое блюдо? Я завтракаю...я всегда ем... я пью...на обед у меня.....мясо, фрукты, овощи, напитки</i>) • Razmjena informacija i izražavanje dopadanja/ne dopadanja prehrambenih proizvoda, prodavaonica i sl. (<i>Ходишь ли ты в магазин/ на рынок за продуктами? Какие продукты ты чаще всего покупаешь? Какие молочные продукты покупаешь? Что любишь больше, фрукты или овощи?</i>) • Pitanje za cijenu hrane (<i>Сколько стоит?</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pamti konstrukcije za izražavanje omiljene hrane. • Kreira jednostavne izjave vezane za svakodnevne obroke. • Razumije jednostavne informacije o prehrambenim proizvodima. • Učestvuje u dijalozima kako bi izrazio omiljenu/neomiljenu hranu i piće. • Postavlja i odgovara na pitanja vezana za cijene prehrambenih proizvoda. • Popunjava upitnik o cijenama omiljenih proizvoda.
Leksičke jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Razumije leksiku u vezi sa temom hrane. • Koristi riječi za hranu i piće u jednostavnim dijalozima.

<p>Leksika vezan za hranu, piće, prehranbene proizvode, obroke, prodavaonice i sl. (<i>хлеб, колбаса, гречка, сосиски, яйцо, хлопья, мюсли, сыр, масло, майонез, сметана, джем, мёд, шоколадная паста, молоко, йогурт, суп, мясо, рыба, картофель, рис, голубцы, фасоль, запеканка с мясом, борщ, пельмени,щи, и др.</i>)</p> <p>leksika koja označava obroke (<i>завтрак, обед,ужин, полдник</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postavlja i odgovara na pitanja o svakodnevnim obrocima. • Piše izjave primjenom novonaučene riječi.
<p>Gramatički sadržaji:</p> <p>Imenice u akuzativu (<i>Что ты любишь? Я люблю гречку.</i> <i>Что ты обычно ешь на обед? Обычно ем суп, салат, курицу и торт.</i>)</p> <p>Imenice u instrumentalu sa prijedlogom s (<i>хлеб с маслом, чай с сахаром и лимоном, бутерброд с ветчиной</i>).</p> <p>Imenice u genitivu sa prijedlogom bez (<i>салат без колбасы, кофе без сахара</i>).</p> <p>Zamjenice u dativu u kombinaciji sa glagolima НРАВИТЬСЯ – ПОНРАВИТЬСЯ (Мне нравится / не нравится.....Ему понравился / не понравился обед).</p> <p>Usaglašavanje pridjeva sa imenicama prema rodu i broju (<i>Я купил чёрный хлеб.</i> <i>Мама варит русский борщ.</i>)</p> <p>Glagol есть (кушать)</p> <p>Brojevi:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaje akuzativ u kratkim dijalozima. • Sastavlja kratke rečenice koristeći imenice u akuzativu. • Prepoznaje imenice u instrumentalu s prijedlogom s u datim kratkim rečenicama. • Razlikuje konstrukcije sa instrumentalom sa prijedlogom sa i genitivom sa prijedlogom bez. • Koristi ispravnu instrumentalnu ili genitivnu konstrukciju kada piše kratku rečenicu. • Prepoznaje dativnu formu zamjenica u kratkim rečenicama. • Zapisuje rečenice koristeći dativni oblik zamjenice u kombinaciji sa glagolima НРАВИТЬСЯ – ПОНРАВИТЬСЯ • Formira jednostavne sintagme od pridjeva i imenice u odgovarajućem obliku za rod i broj. • Piše kratke rečenice u kojima koristi ispravne oblike pridjeva. • Prepoznaje oblik lica i broj glagola est u rečenici. • Razumije razliku između glagola est' (kušat') i est' (byt'/emit'). • Pišite kratke rečenice koristeći glagol est. • Zapamti brojeve do 1000. • Kreira rečenice koristeći redne brojeve.

<p>- Brojevi do 1000, - Redni. Glagoli kretanja: Идти-ходить; ехать-ездить</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razumije razliku između glagola koji označavaju jednosmjerno kretanje i višesmjerno kretanje. • Pravilno pravi jednostavne izjave pravilno koristeći glagole kretanja.
<p>Sadržaji za diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tradicionalna ruska i makedonska kuhinja, sličnosti i razlike. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizira razlike i sličnosti makedonske i ruske tradicionalne kuhinje.
<p>Primjeri za aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slušanje, razlikovanje i izgovaranje glasova. Na zadatoj pjesmi od učenika se traži da prepoznaju glas u određenim riječima, podignu ruku kada čuju riječ sa traženim glasom. Učenici slušaju riječi i ponavljaju ih. • Spelovanje riječi. Učenici rade u parovima, a nastavnik učenicima dijeli kartice sa prepoznatljivim riječima. Svaki učenik izvlači papirić, speluje riječ. Drugi učenik u paru zapisuje riječ na tabli. Zajedno provjeravaju na listiću koji su izvukli da li je riječ ispravno napisana. • Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za ruski jezik. Pr. ponavljanje kratkih izjava prema slušanom modelu. • Igra memorije. Učenici rade u grupama. Svaka grupa dobija listove sa terminima, na maternjem jeziku i na ruskom, koji označavaju hranu, piće, prehrambene proizvode. Pronalaze parove ekvivalentnih riječi u oba jezika i predstavljaju ih. Grupa koja prva završi je pobjednik. • Učenici igraju igru - stanu u krug i dodajući loptu uče o omiljenoj hrani jedni drugima. Igra se nastavlja sve dok svaki učenik ne odgovori na pitanje <i>Мне нравится / не нравится....., Что ты обычно ешь на обед?</i> • Učenici povezuju sliku neke aktivnosti sa odgovarajućim glagolom koji znači jednosmjerno i višesmjerno kretanje. • Učenici, podijeljeni u grupe, dobijaju zadatak da, koristeći zadate riječi, naprave poster sa namirnicama koje označavaju zdravu hranu (piramida zdrave hrane). • Rad u grupama. Učenici aktiviraju predznanje iz leksike iz određene teme. Nastavnik zapisuje sve riječi na tabli. Zatim učenici sebi postavljaju pitanja u grupi i prave tabelu namirnica koje vole/omiljene i hrane koje ne vole. Svaka grupa predstavlja tabelu, a zatim upoređuju različite tabele i diskutuju o njima. • Igra vješala: jedan učenik ide do ploče, zamišlja piće, a ostali učenici pogađaju. Onaj ko osvoji najviše bodova, odnosno pogodi najveći broj slova je pobjednik i onda nastavlja aktivnost. • Aktivnost aktiviranja predznanja učenika - učenici aktiviraju predznanje iz maternjeg jezika o određenoj temi, zatim se na tabli ispisuju riječi na ruskom jeziku i potom učenici sastavljaju rečenicu sa novim riječima. 	

- Igra memorije – učenicima se daju kartice napisane pola brojevima, a druga polovina riječima. Oni imaju zadatak da povežu brojeve s odgovarajućim riječima.
- Učenici u parovima sastavljaju rečenice koristeći redne brojeve.
- Učenici u grupama prave kolaž sa svojim omiljenim vrstama hrane.
- Svaki učenik izvlači jednu karticu s glagolima koji označavaju jednosmjerno i višesmjerno kretanje. Učenici se slobodno kreću po učionici, pokazuju jedni drugima kartice i pronalaze svoj par, zapisuju parove na tabli i koriste ih u rečenici.
- Učenici dobijaju kartice sa sastavnim dijelovima upitne ili izjavne rečenice i slažu elemente rečenice u pravilnom redoslijedu.
- Učenici u grupi sastavljaju kratak dijalog koristeći imenice u akuzativu, a zatim ga prezentuju ostalim učenicima.
- Raditi u parovima. Svaki par izvlači kartice sa kratkim rečenicama koje tumače sa ruskog na maternji jezik.
- Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redoslijedu.
- Učenici sastavljaju kratke rečenice koristeći redne brojeve i stavljaju ih u kutiju. Zatim svaki učenik izvlači papirić i kaže ili zapisuje rečenicu na tabli.
- U određenom vremenskom periodu učenici popunjavaju prazna mjesta u tabelama i rečenicama koristeći glagole kretanja.
- Učenici popunjavaju obrazac u koji upisuju svoje omiljeno i/ili najmanje omiljeno jelo i piće.
- Projektni zadatak – Grupno istraživanje o pripremi tradicionalnih jela ruske i makedonske kuhinje i njihova prezentacija.

Tema: VRIJEME

Ukupno časova: 18

Rezultati učenja:

Učenik/učenica će biti sposoban/-na da:

1. opiše aktivnosti vezane za vremenske prilike, koristeći usvojenu leksiku;
2. iznese svoje mišljenje o vremenskim prilikama i godišnjim dobima;
3. traži informacije, razumije ih i odgovara na pitanje o vremenskim prilikama u kratkim pisanim ili slušanim tekstovima;
4. opisuje u kratkim rečenicama meterološko naspram hronološkog vremena;
5. upoređuje vremenske prilike u različitim zemljama koristeći kratke i jednostavne izjave, pisane ili usmene.

Sadržaji (i pojmovi):

Jezičke funkcije

- **Davanje/traženje unformacija za vremenske uslove** (*Какая вчера была погода? Какую погоду ты любишь?*)

Standardi za ocjenjivanje:

- Razumije kratke izjave i rečenice vezane za vremenske prilike.
- Učestvuje u dijalogu postavljajući i odgovarajući na kratka pitanja vezana za vremenske prilike.

<ul style="list-style-type: none"> - Opisivanje godišnjih doba (<i>Какое твоё любимое время года? Какое время года ты любишь? Какое время года тебе нравится? Почему?</i>) - Iskazivanje vremenskih odnosa (<i>днем, ночью, утром, вечером, в полдень, по вторникам, летом, зимой</i>) <p>Opisivanje uobičajenih aktivnosti vezane sa konkretnim vremenskim periodom ili vremenskim uslovima (<i>Зимой мы катаемся на санках/лыжах/коньках. Летом плаваем/загораем. Когда идет снег, лепим снеговик.</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaje izjave koje opisuju godišnje doba. • Piše jednostavne rečenice o datoj temi. • Pamti izjave za iskazivanje vremenskih odnosa. • Izražava svoje mišljenje o godišnjim dobima. • Prevodi jednostavne rečenice sa ruskog na makedonski kako bi izrazio vremenske odnose. • Učestvuje u dijalogu o zajedničkim aktivnostima za različita godišnja doba. • Priča kratkim rečenicama o aktivnostima vezanim za određeno godišnje doba.
<p>Leksičke jedinice:</p> <p>Leksika/izrazi vezani sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalendar (<i>январь, февраль, март, апрель, май, июнь, июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь</i>), - godišnja doba (<i>лето, зима, осень, весна</i>), - vremenske uslove (<i>гроза, дождь, снег, осадки, ветер, холодно, душно, жарко, прохладно, солнечно, хмуро, переменчивая погода</i>), - hronološki nasuprot meteroloških uslova (<i>время, погода, пора</i>) - slobodne aktivnosti (<i>кататься на санках/лыжах/коньках, плавать/загорать, играть в мяч/играть в снежки</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Razumije riječi koje se koriste za opisivanje vremenskih uslova. • Navodi mjesece u godini i nazive godišnjih doba. • Kreira iskaze koristeći novonaučenu leksiku • Piše sastav o svom omiljenom godišnjem dobu. • Koristi pravilnu leksemu za označavanje hronološkog i meteorološkog vremena u kratkim dijalozima. • Zapamti vokabular koji se odnosi na aktivnosti u slobodno vrijeme. • Postavlja i odgovara na pitanja vezana za aktivnosti karakteristične za različita godišnja doba.
<p>Gramatički sadržaji:</p> <p>Imenice</p> <p>Imenice u dativu za iskazivanje vremena (<i>по понедельникам, по вторникам</i>).</p> <p>Imenice u lokativu za iskazivanje vremena (<i>в марте, в апреле</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaje dativ imenica u kratkim rečenicama. • Pravi razliku između imenica u dativu i lokativu da bi izrazili vrijeme u kratkim dijalozima. • Piše rečenice sa pravilnom upotrebom padežnih oblika za izražavanje vremena.

<p>Pridjevi</p> <p>Opisni pridjevi (<i>голубое небо, сильная гроза, зеленая трава, ранняя весна, теплый дождь</i>).</p> <p>Odnosni pridjevi (<i>летний, весенний, дождливый</i>).</p> <p>Složeni oblik komparativa (<i>более умный, умная, умное, умные</i>).</p> <p>Glagoli</p> <p>Glagoli u sadašnje vrijeme (<i>кататься, плавать, загорать, играть</i>).</p> <p>Glagoli u prošlo vrijeme (<i>читал, читала, читало, читали, одевался, одевалась, одевалось, одевались</i>).</p> <p>Glagoli za kretanje (<i>нести-носить; вести-водить, везти - возить</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pamti opisne pridjeve koji pripadaju datoj temi. • Razlikuje opisne i relativne prideve u datim rečenicama. • Sastavlja rečenice koristeći složeni oblik komparativa s pridjevima. • Prepoznaje oblik glagola u prošlom vremenu. • Oblikuje rečenice koristeći pravilne oblike prošlog vremena. • Koristi odgovarajuće glagole kretanja u zavisnosti od toga da li se radi za prevozno sredstvo ili ne. • Piše kratke i jednostavne rečenice koristeći pravilne oblike glagola u sadašnjem vremenu. • Prevodi jednostavne izjave koristeći sadašnje vrijeme glagola da opiše aktivnosti sa ruskog na maternji jezik.
<p>Sadržaji za diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razlike i sličnosti vremenskih prilika u Makedoniji i u Rusiji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje razlike u vezi vremenskih uslova u Rusiji i u Makedoniji.

Primjeri za aktivnosti:

- **Slušanje, razlikovanje i izgovor glasova.** Na zadatoj pjesmi od učenika se traži da prepoznaju glas u određenim riječima, podignu ruku kada čuju riječ sa traženim glasom. Učenici slušaju riječi i ponavljaju ih.
- Spelovanje riječi. Nastavnik učenicima dijeli listiće sa prepoznatljivim riječima. Svaki učenik izvlači papirić, speluje riječ.
- Vježbe za usvajanje akcenta, ritma i intonacije karakteristične za ruski jezik. Pr. ponavljanje kratkih izjava prema slušanom modelu.
- Rad u grupama. Učenici dobijaju listove sa terminima koji označavaju mjesec u godini i godišnja doba. Nastavnik dijeli učenike u četiri grupe. Svaka grupa treba da napiše aktivnosti za određeno godišnje doba, odnosno za godišnje doba koje grupa odabere.
- Učenici igraju igru - stanu u krug i dodajući loptu opisuju svoje omiljeno godišnje doba - - *Какое время года тебе нравится? Почему?*
- Učenici povezuju sliku aktivnosti sa odgovarajućim glagolom pokreta. Zapisuju rečenicu na tabli.
- Učenici u grupama prave plakat kroz koji prezentuju godišnja doba.
- Aktivnost aktiviranja predznanja učenika - učenici aktiviraju predznanje iz maternjeg jezika o određenoj temi, zatim se na tabli ispisuju riječi na ruskom jeziku i potom učenici sastavljaju rečenicu sa novim riječima.
- Raditi u parovima. Svaki par dobija nekoliko pitanja. Sastavljaju kratak dijalog sa pitanjima koja su dobili koristeći pravilne padežne oblike za iskazivanje vremena. Dijaloge zapisuju u svoje sveske, a nastavnik ih provjerava.
- Učenici dobijaju kartice sa opisnim i odnosnim pridjevima, svako izvlači i ima zadatak da sastavi jednostavnu-prostu rečenicu.
- Svaki učenik izvlači jednu karticu s pridjevom ili složenim oblikom komparativa kod pridjeva. Učenici se slobodno kreću po učionici, pokazuju jedni drugima svoje karte i pronalaze svoj par. Parovi ih zapisuju na tabli. Zatim svaki par treba da napiše jednostavnu rečenicu koristeći riječi s kartica. Zapisuju rečenice na tabli.
- Učenici dobijaju kartice sa sastavnim dijelovima upitne ili izjavne rečenice i slažu elemente rečenice u pravilnom redoslijedu.
- Raditi u parovima. Svaki par izvlači kartice sa kratkim rečenicama koje tumače sa ruskog na maternji jezik.
- Učenici rade u grupama, pri čemu jedan par dobija radni list sa odgovorima i podacima koje će koristiti za postavljanje pitanja, a drugi par dobija radni list sa pitanjima i podacima za odgovore na pitanja. Na kraju vježbe, parovi upoređuju radne listove.
- Slaganje riječi u kratke rečenice i slike po logičkom redoslijedu.
- Učenici usmeno, u parovima, pretvaraju rečenice iz sadašnjeg u prošlo vrijeme.
- Učenici prave kratke rečenice u sadašnjem vremenu na komadićima papira i stavljaju ih u kutiju. Zatim svaki učenik izvlači papirić i na tabli kaže ili zapisuje rečenicu u prošlom vremenu.
- Popunjavanje praznih mjesta u tabelama i rečenicama pravilnom upotrebom padežnih oblika za izražavanje vremena.
- Opisivanje omiljenog godišnjeg doba. Učenici samostalno pišu kratak sastav i usmeno ga izlažu.
- Projektni zadatak – Grupno istraživanje o tome kakve su vremenske prilike u Rusiji i Makedoniji i zatim prezentuju.

INKLUZIVNOST, RODOVA RAVNOPRAVNOST/SENZITIVNOST, INTERKULTURALNOST I MEĐUPREDMETNA INTEGRACIJA

Nastavnik obezbjeđuje inkluzivnost uključivanjem svih učenika u sve aktivnosti za vrijeme časa. Pri tom, omogućava da svako dijete bude kognitivno i emocionalno angažovano korišćenjem adekvatnih pristupa (individualizacija, diferencijacija, timski rad, saučenička podrška). U radu sa djecom sa smetnjama primjenjuje individualni obrazovni plan (prilagođen rezultatima učenja i standarda za ocjenjivanje) i uvijek kada je moguće koristi dopunsku podršku drugih lica (lične i obrazovne asistente, obrazovne medijatore, tutore volontere i profesionalce iz škola sa resurnim centrom). Redovno prati sve učenike, posebno one iz ranjivih grupa, kako bi mogao navremeno identifikovati poteškoće u učenju, da podstiče i podržava postizanje rezultata u učenju.

U realizaciji aktivnosti nastavnik podjednako tretira i dječake i djevojčice pri čemu vodi brigu kako im ne bi dodijelio rodovo stereotipnu ulogu. Nastoji da obezbjedi balans na osnov pola u formiranju grupa za rad. U izboru dopunskog materijala u nastavi koristi ilustracije i primjere koji su rodovo i etnički/kulturno senzitivni i podstiču rodovu ravnopravnost, odnosno promovišu interkulturalizam.

Uvijek kada je moguće nastavnik koristi integraciju tema/sadržaja/pojmova u planiranju i realizaciji nastave. Integracija omogućava učenicima da uključe perspektive ostalih nastavnih predmeta u onome što izučavaju u ovom nastavnom predmetu i da povežu znanja iz različitih oblasti u jednu cjelinu.

OCJENJIVANJE POSTIGNUĆA UČENIKA

Ocjenjivanje postignuća učenika vrši se na osnovu datih standarda za ocjenjivanje, sa pozitivnim akcentom na napredak učenika u savladavanju jezika, a ne isticanje nedostataka. Budući da u sedmom razredu iz predmeta Ruski jezik učenici savladavaju sve četiri jezičke vještine: slušanje sa razumijevanjem, čitanje sa razumijevanjem, govor (govorna interakcija i produkcija) i pisanje (pismena interakcija i pismena produkcija), nastavnik/nastavnica prati i ocjenjuje:

- usmene odgovore na pitanja postavljena od nastavnika/ce ili od saučenika i učešće u kraće dijaloge primjenom usvojenog vokabulara;
- verbalna i neverbalna reakcija nakon slušanog iskaza;
- čitanje i razumijevanje kratkih slušanih i/ili pisanih iskaza i kratkih dijaloga, kratkih recitacija;

- pravilno pisanje riječi, jednostavnih rečenica, kraćih dijaloga i pasusa, kao i pisanje po zvučnom modelu – diktat;
- pisanje rečenica, kratkih i jednostavnih tekstova na zadate teme;
- individualna i grupna izrada projektnih zadataka (poster, ilustracije, dnevnik...);
- domaći zadatak

Nakon završenog učenja svake teme, učenik dobija brojčanu sumativnu ocjenu za postignute standarde za ocjenjivanja. Sumativno ocjenjivanje se izvodi kao kombinacija rezultata postignutog na testu znanja i ocjene napretka utvrđenog različitim tehnikama formativnog ocjenjivanja. U toku i na kraju školske godine učenik dobija brojčane ocjene.

Početak implementacije nastavnog programa	školska 2024/2025 godina
Institucija/nosilac programa	Biro za razvoj obrazovanja
Saglasno članu 30, stav 3 iz Zakona za osnovno obrazovanje („Službeni list Republike Sjeverne Makedonije“ br. 161/19 i 229/20) ministar za obrazovanje i nauku donio je nastavni program iz <i>Ruskog jezika</i> za VII razred.	br. _____ _____ godina <div style="text-align: right;"> Ministar za obrazovanje i nauku Doc. d-r Jeton Shaqiri _____ </div>